

Kaj je prvi jezik ali materni jezik?

Ključne besede

- prvi jezik ali materni jezik

1. Oglej si fotografije.



Pogovori se s sošolci. Ne, ker jezikov ne obvladam tako dobro.




- Znaš prebrati, kar piše v oblakih? Zakaj?
- Bi se lahko s katerim od otrok na fotografijah pogovarjal npr. o filmu, ki si ga gledal včeraj po televiziji? Zakaj?
- Kaj je torej potrebno, da se lahko sporazumevamo?
Treba je obvladati isti jezik.



2. Preberi vprašnji, ki ju je neka mama zastavila uredniku revije z nasveti staršem. Kako bi ji ti odgovoril?

Sem mati enomesečne deklice. Sem Slovenka, partner (oče) je Italijan, živimo v Italiji. S partnerjem se pogovarjam v angleščini, ker on ne zna slovensko. Pomembno je, da bi najina deklica poleg italijanščine znala angleško, vendar bi rada še, da usvoji tudi slovenščino. Kako naj ravnam, da bo moja deklica znala vse tri jezike? Ali mogoče pretiravam in zahtevam preveč?

 3. Poznaš koga, ki dobro obvlada več kot en jezik? Katerega obvlada najbolj? Zakaj?

 4. Preberi besedila.



Živijo! Moje ime je Nana Ogrizek in prihajam iz Rogaške Slatine. Stara sem 10 let. Moji starši so Slovenci in doma govorimo slovensko. Tudi vsi moji sošolci doma s svojimi starši govorijo slovensko.

Zdravo! Sem Timon Kos. Z mamo in mlajšim bratom živim v Celovcu v Avstriji. V družini se pogovarjamo slovensko, v šoli pa uporabljam nemščino. Mama išče službo v Sloveniji, da bi se lahko preselili. Vsi moji sorodniki živijo v Sloveniji, tako da se že veselim selitve.



Moje ime je Adrina Novak in živim v Rimu. Moja mama je Slovenka, oče pa Italijan. Doma govorimo italijansko, mama pa me je naučila tudi malo slovensko, da se lahko pogovarjam z babico in dedijem v Sloveniji.



- a) Kateri od otrok, ki so se predstavili, živi v Sloveniji? Nana Ogrizek.
- b) Kdo od njih se želi preseliti v Slovenijo? Timon Kos.
- c) Kdo doma ne uporablja slovenščine? Adrina Novak.
- č) Katera jezika obvladata Adrina in Timon? *
- d) Kateri jezik je Nanin, Timonov in Adrinin prvi ali materni jezik?
Dopolni preglednico.

Nana	Timon	Adrina
slovenščina	slovenščina	italijanščina

* Timon obvlada slovenščino in nemščino, Adrina pa italijanščino in slovenščino.



5. Preberi, kaj so o sebi povedali otroci na fotografijah. Na črto napiši, kateri jezik je njihov materni.



Prihajam iz Zagreba, moji starši so Hrvati.

hrvaščina



Sem Slovenka, s starši živim v Parizu. Doma govorimo le slovensko.

slovenščina



S starši, dedkom in babico živimo v Argentini. Doma se ne pogovarjamo špansko, temveč v jeziku mojih starih staršev, ki sta se v Mendozo, kjer zdaj živimo, priselila iz Novega mesta.

slovenščina



6. Preberi besedilo in obkroži pravilni odgovor.

Admin je Rom in živi v Murski Soboti. Obiskuje 4. razred osnovne šole. Njegov najljubši predmet je matematika. Rad ima tudi slovenščino, čeprav ima pri pisanju nekaj težav.

Adminov prvi jezik ali materni jezik je

- a) romščina.
- b) slovenščina.

Jani živi v Celovcu. Tam obiskuje osnovno šolo, v prostem času pa tudi karate in pouk klavirja. Njegov oče je Slovenec, mama pa Avstrijka. V družini govorijo slovensko in nemško.

Kateri je Janijev materni jezik?

- a) Slovenščina.
- b) Nemščina.
- c) Slovenščina in nemščina.



Utemelji svoji izbiri.

Razmisli in odgovori.



Dopolni in pomni.

Prvi jezik ali **materni** jezik je jezik, ki se ga naučimo od svojih staršev.

V njem spregovorimo in ga uporabljamo v krogu **družine** .

Po navadi ga tudi najboljše znamo. V njem se najlaže izražamo, razmišljamo, sanjamo, sanjarimo ...

Naslednja stran


Kaj je drugi jezik ali jezik okolja? Kaj je tuji jezik?

Ključne besede

- drugi jezik ali jezik okolja
- tuji jezik

Drugi jezik ali jezik okolja je jezik, ki se ga učimo, če živimo v okolju, v katerem se npr. v šoli, na pošti, v trgovini ... ne uporablja naš materni jezik.



-  1. Imaš tudi ti drugi jezik ali jezik okolja?
Kateri jeziki pa so zate tuji jeziki? Zakaj?

-  2. Preberi besedilo.



Sem Ajda. Z mamo in očetom živim v Rimu. Tja smo se preselili zaradi atjeve službe, ko sem bila stara 5 let. Z učitelji in prijatelji v šoli govorim italijansko, doma s starši pa slovensko. Tudi kadar grem na počitnice k babici Mariji v Tomaj in k babici Ani v Ljubljano, govorim slovensko. Všeč mi je, da obvladam oba jezika, ker imam tako veliko prijateljev – v Rimu, Tomaju in Ljubljani. Imam tudi dve spletni prijateljici. Dopisujemo si v angleščini, saj je Klara Nemka, Aška pa Poljakinja.

-  3. Dopolni povedi.

- a) Ajdin materni jezik je slovenščina.
- b) Ajdin drugi jezik je italijanščina.
- c) Tuji jezik, ki ga Ajda obvlada, je angleščina.
- č) Klarin materni jezik je nemščina.
- d) Tuji jezik, ki ga Aška obvlada, je angleščina.
- e) Aškin prvi jezik je poljščina.
- f) Jezik okolja za Ajdino mamo je italijanščina.
- g) Materni jezik Ajdinega očeta je slovenščina.



S tujim jezikom pridemo v stik, kadar potujemo v tujino.



4. Kdo od tvojih sošolcev ima drugi jezik ali jezik okolja? Kateri jezik je to?



5. Preberi besedilo.

Živijo!

Jaz sem Ema, tole pa sta moja brata Jošt in Lenart. Fotografija je nastala letos poleti, ko smo počitnikovali pri teti Janji, ki živi v Grčiji. S stricem Pallasom, ki je Grk, imata hišo na Kreti. Njun sinček Demitrij govori grško in malo tudi slovensko. Stric Pallas pozna le nekaj slovenskih besed, npr. potica, zelje, klobasa. Vsakič, ko se vidimo, ga naučimo kakšno novo. Včasih se glasno smejimo, ker določenih besed ne more izgovoriti. Podobno si tudi mi trije lomimo jezike pri učenju grških besed. Ko sta se teta in stric spoznala, sta govorila angleško, zdaj pa teta že tekoče govori grško. Tudi meni je grščina všeč, prav tako kot angleščina, ki se jo učim v šoli. Učenje jezikov je prav zabavno.



6. Reši naloge.

a) Kdo je sporočevalec besedila v 5. nalogi?

Sporočevalka besedila je Ema.

b) O čem govori besedilo?

O jezikih, ki jih obvlada teta Janja, njen mož, njen sin ter Ema.

c) Sta Jošt in Demitrij sorodnika? Pojasni.

Da. Jošt in Demitrij sta bratranca.

č) Kaj Emo močno zabava? Zakaj?

Učenje jezikov oz. priložnosti, v katerih kdo česa ne more pravilno izgovoriti.



7. Dopolni preglednici.

	STRIC PALLAS	JOŠT
MATERNI JEZIK	grščina	slovenščina
JEZIK OKOLJA	/	/
TUJI JEZIK	slovenščina, angleščina	grščina, angleščina

	TETA JANJA	DEMITRIJ
MATERNI JEZIK	slovenščina	grščina
JEZIK OKOLJA	grščina	/
TUJI JEZIK	angleščina, japonščina...	angleščina, slovenščina...



8. V kateri državi je otok Kreta?

V Grčiji.



To je hiša naše tete Janje. Naučila se je grško, da se lahko sporazumeva z ljudmi v svojem novem okolju.

Razmisli in odgovori.

Pripravila sem ti obrazec. Dopolni ga.



Kateri ljudje uporabljajo drugi jezik oziroma jezik okolja?



1. Moj prvi ali materni jezik je

2. Moj drugi jezik ali jezik okolja je

3. Tuji jezik, s katerim sem v stiku, je

Dopolni in pomni.

Drugi jezik ali jezik okolja je jezik, ki se ga učimo, če živimo v okolju, v katerem se v šoli, na pošti, v trgovini ... ne uporablja naš materni jezik.

Tuji jeziki so tisti jeziki, ki se jih učimo, ker so nam všeč, ker želimo nekoč obiskati države, v katerih se govorijo, ker se želimo sporazumevati z ljudmi iz teh dežel ...

